

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра економічної теорії та економічних методів управління

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Декан економічного факультету

ФАКУЛЬТЕТ

Віталій ДЯЧЕК

серпень 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інвестування

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва)

спеціальність 051 Економіка
(шифр і назва)

освітня програма Економічна аналітика і статистика
(шифр і назва)

спеціалізація _____

вид дисципліни За вибором
(обов'язкова / за вибором)

факультет Економічний

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету
“ 27 ” серпня 2024 року, протокол № 11

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Володимир СОБОЛЄВ, доктор економічних наук, професор
закладу вищої освіти кафедри економічної теорії та економічних методів управління

Програму схвалено на засіданні кафедри економічної теорії та економічних методів
управління

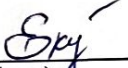
Протокол від “ 26 ” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри економічної теорії та економічних методів управління

_____ Андрій ГРИЦЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником проектної групи)
_____ Економічна аналітика і статистика
назва освітньої програми

Гарант освітньої програми (керівник проектної групи)

_____ Олена КУЩЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією економічного факультету
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “27” серпня 2024 року протокол № 1

Голова науково-методичної комісії економічного факультету

_____ Дар'я ЗАГОРСЬКА

Програма навчальної дисципліни “Інвестування” складена відповідно до освітньо-професійної програми «Бізнес-аналітика та міжнародна статистика» підготовки бакалаврів зі спеціальності 051 Економіка

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни - забезпечити студентів теоретичними знаннями, уміннями та практичними навичками в області економічної оцінки інвестицій, необхідними для вибору економічно кращих і ефективних інвестиційних рішень.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- вивчення засад інвестиційного аналізу при розробці, реалізації та оцінці економічної ефективності інвестиційних проєктів, спрямованих на розвиток підприємства;
- ознайомлення з законодавчими та нормативними документами, що регламентують інвестиційну діяльність;
- теоретичні знання з оцінки економічної ефективності інвестицій і вибору економічно ємних показників, здатних дати кількісну оцінку цієї ефективності; придбання навичок аналізу показників інвестиційних проєктів;
- прикладні знання за видами та методами економічної оцінки інвестицій;
- практичні навички з оцінки економічної ефективності інвестиційних проєктів від запровадження інновацій, розширення виробництва і т. д., ефективності будь-якого іншого вкладення грошових коштів;
- навички самостійного використання рекомендованих методик і показників для оцінювання економічної ефективності реальних інвестиційних проєктів;
- ознайомлення з комп'ютерними технологіями, застосовуваними при оцінці економічної ефективності інвестиційних проєктів.

У результаті вивчення дисципліни студенти набувають наступні компетентності:

Загальні:

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні:

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

СК17. Здатність узагальнювати оброблені дані та за результатами проведеного аналізу (за видами економічної діяльності, на певній території) і підсумками дослідження, проводити змістову інтерпретацію та обґрунтовувати тактичні й стратегічні рішення..

1.3. Кількість кредитів - 3

1.4. Загальна кількість годин - 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Нормативна / <u>за вибором</u>	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	
Семестр	
8-й	
Лекції	
24 год.	6
Практичні, семінарські заняття	
12 год.	
Лабораторні заняття	
год.	
Самостійна робота	
54 год.	84
У т.ч. Індивідуальне завдання	
30 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання**:

1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,

4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.

21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

В результаті вивчення курсу студент має:

Знати:

- принципи оцінки економічної ефективності інвестицій, необхідні для вибору економічно кращих і ефективних інвестиційних рішень;

- теоретичні аспекти, базові поняття і зміст основних категорій в області інвестиційного аналізу;

- поняття «інвестиційний проєкт» і зміст життєвого циклу інвестиційного проєкту;

- законодавчі та нормативні акти, що регламентують інвестиційну діяльність;

- вітчизняний і зарубіжний досвід в області регулювання інвестиційної діяльності;

- завдання, етапи, методи, показники та критерії, які використовуються при оцінці економічної ефективності інвестицій;

- особливості врахування інфляції при оцінці ефективності інвестицій;

- зміст, послідовність процедур розрахунків економічної ефективності інвестиційних проєктів.

Вміти:

- оперувати основними поняттями сфери інвестиційного аналізу;

- розробляти інвестиційні проєкти в сфері економіки і бізнесу з урахуванням нормативно-правових, ресурсних, адміністративних та інших обмежень і проводити їх оцінку;

- визначати перелік, структурний зміст вихідної техніко-економічної інформації, необхідної для виконання оціночних розрахунків економічних і соціально-економічних наслідків реалізації інвестиційних рішень;

- збирати вихідні дані, систематизувати інформацію, представляти інформацію в наочному вигляді (у вигляді таблиць і графіків), встановлювати достовірність інформації;

-встановлювати цілі проведених розрахунків, послідовність їхнього виконання і конкретизувати шукані результати, а також їх взаємозалежності;

-на основі типових методик та чинної нормативно-правової бази визначати перелік оціночних і критеріальних показників, здатних забезпечити отримання результатів, конкретизувати їх робочі формули і на їх основі розраховувати економічні і соціально-економічні наслідки реалізації інвестиційних рішень;

-аналізувати результати розрахунків і здійснювати вибір найбільш ефективних варіантів інвестиційних вкладень;

-використовувати інформаційні та комп'ютерні технології для оцінки ефективності інвестицій;

-самостійно і творчо використовувати теоретичні та практичні знання в процесі подальшого навчання і майбутньої професійної діяльності.

Володіти:

-спеціальною економічною термінологією і лексикою, що використовуються при—інвестиційному аналізі; методами інвестиційного аналізу;

- методами оцінки економічної ефективності інвестиційних проєктів;

- методами аналізу і попередження ризику інвестиційної діяльності підприємств;

- навичками аналізу та інтерпретації фінансової, бухгалтерської та іншої інформації, що міститься у звітності підприємств різних форм власності, організацій, відомств і т. д., і на їх основі приймати ефективні управлінські рішення щодо поставлених економічних завдань;

- навичками пошуку необхідних нормативних та законодавчих документів і навичками роботи з ними в професійній діяльності;

- навичками самостійного оволодіння новими знаннями з теорії інвестиційного аналізу та практики її реалізації.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність інвестицій та їх економічне значення.

Тема 2. Державна інвестиційна політика та механізм інвестиційного ринку.

Тема 3. Сфера капітального будівництва.

Тема 4. Джерела фінансування капітальних вкладень.

Тема 5. Інвестиційний проєкт: поняття, зміст та фази розвитку.

Тема 6. Методи оцінки інвестиційних проєктів.

Тема 7. Фінансові інвестиції.

Тема 8. Формування і управління інвестиційним портфелем.

Тема 9. Фінансування інноваційної діяльності.

Тема 10. Проблеми оцінки підприємницьких ризиків та забезпечення надійності інвестиційного процесу.

Програма дисципліни

Тема 1. Сутність інвестицій та їх економічне значення

Економічна сутність та види інвестицій. Класифікація інвестицій на макро - і мікрорівні. Інвестиційний процес. Інвестиційна діяльність: поняття та механізм здійснення. Фактори, що впливають на інвестиційну діяльність. Правове забезпечення інвестиційної діяльності в Україні.

Об'єкти і суб'єкти інвестиційної діяльності. Відносини між суб'єктами інвестиційної діяльності. Інвестори, замовники, виконавці робіт, користувачі об'єктів інвестиційної діяльності. Права і обов'язки суб'єктів інвестиційної діяльності. Стабільність прав, відшкодування збитків. Порядок припинення чи призупинення інвестиційної діяльності.

Тема 2. Державна інвестиційна політика та механізм інвестиційного ринку

Інвестиційна політика як складова частина економічної політики держави. Мета і завдання інвестиційної політики, механізм її реалізації.

Державна, галузева, регіональна та інвестиційна політика окремих суб'єктів господарювання, її особливості.

Державне регулювання інвестиційної діяльності. Методи державного регулювання інвестиційної діяльності.

Інвестиційний ринок: поняття і структура. Показники стану інвестиційного ринку: інвестиційний попит, інвестиційна пропозиція, ціна, конкуренція.

Ринок інвестиційного капіталу. Ринок інвестиційних товарів. Ринок об'єктів реального інвестування і ринок об'єктів фінансового інвестування. Види фінансових посередників.

Особливості вивчення ринкової кон'юнктури інвестиційного ринку. Кон'юнктурний цикл.

Інвестиційний клімат: суть і значення. Фактори, що впливають на інвестиційний клімат. Інвестиційна привабливість. Інвестиційна активність. Методи оцінки інвестиційного клімату.

Тема 3. Сфера капітального будівництва

Капітальні вкладення – основа здійснення капітального будівництва. Капітальне будівництво та його основні форми: нове будівництво, розширення, реконструкція, технічне переозброєння. Будівельний процес.

Учасники договірних відносин у будівництві: замовники, інвестори, підрядники та проєктувальники, користувачі. Їх функції, права та обов'язки.

Особливості формування і розвитку договірних відносин у капітальному будівництві. Організаційні форми будівництва.

Порядок і умови організації та проведення підрядних торгів на виконання робіт і послуг, пов'язаних з будівництвом нових, розширенням, реконструкцією і ремонтом діючих об'єктів в Україні, а також інших видів замовлень.

Учасники торгів. Тендерна документація. Процедура та результати торгів. Укладення контракту. Взаємовідносини сторін при виникненні конфліктних ситуацій.

Тема 4. Джерела фінансування капітальних вкладень

Основні етапи розвитку системи джерел фінансового забезпечення капітальних вкладень в Україні. Джерела фінансування інвестиційної діяльності, їх склад, структура і загальна характеристика.

Державні капітальні вкладення, бюджетні асигнування, сфера їх застосування. Надання коштів на поворотній і безповоротній основі. Кошти позабюджетних фондів.

Склад і структура власних джерел фінансування інвестицій підприємства. Прибуток і амортизаційні відрахування – основні джерела відтворення основних фондів підприємства. Методи нарахування амортизації. Податкова і амортизаційна політика – найважливіші економічні інструменти впливу на інвестиційну активність підприємства. Мобілізація (імобілізація) внутрішніх ресурсів у будівництві та її визначення. Інші кошти інвестора, порівнянні до власних.

Залучені ресурси підприємства, що спрямовуються на фінансування капітальних вкладень. Види акцій, способи випуску їх підприємством. Кошти інших підприємств, що спрямовуються на фінансування інвестиційної діяльності в порядку дольової (пайової) участі.

Позикові кошти інвестора, їх склад і характеристика. Порядок і умови випуску підприємством облігацій. Види облігацій, їх реалізація. Дохід за облігаціями. Роль і місце банківського кредиту в джерелах фінансування інвестицій. Умови надання кредитів. Іпотечне кредитування. Проєктне кредитування.

Приватні інвестиції, їх роль і місце у сучасних умовах.

Іноземні інвестиції, їх характеристика. Правове регулювання інвестиційної діяльності іноземних інвесторів. Найважливіші сфери докладання коштів зарубіжних інвесторів. Проблеми та перспективи залучення та використання іноземних інвестицій в економіці України.

Тема 5. Інвестиційний проєкт: поняття, зміст та фази розвитку

Інвестиційний проєкт. Класифікація інвестиційних проєктів. Життєвий цикл інвестиційного проєкту. Фази розвитку життєвого циклу інвестиційного проєкту. Передінвестиційна, інвестиційна та експлуатаційна фази розвитку інвестиційного проєкту, їх зміст.

Документи, що включаються в інвестиційний проєкт. Бізнес-план інвестиційного проєкту, його зміст. Призначення бізнес-плану та його учасники. Завдання бізнес-планування. Структура бізнес-плану.

Тема 6. Методи оцінки інвестиційних проєктів

Загальні підходи до визначення ефективності інвестиційних проєктів. Фінансові показники проєкту. Методи інвестиційних розрахунків, їх класифікація.

Грошовий потік. Грошовий приплив і відплив. Дисконтування грошових потоків.

Методи оцінки інвестицій, що не включають дисконтування: метод, заснований на розрахунку термінів окупності інвестицій; метод, заснований на визначенні норми прибутку на капітал.

Методи оцінки інвестицій, засновані на дисконтуванні: метод чистої поточної вартості; метод внутрішньої норми прибутку, дисконтований строк окупності, індекс прибутковості.

Критичні точки та аналіз чутливості. Бюджетна ефективність і соціальні результати реалізації інвестиційних проєктів. Аналіз інвестиційних проєктів в умовах інфляції. Аналіз альтернативних проєктів. Оцінка інвестицій в умовах дефіциту фінансових ресурсів. Порівняльний аналіз проєктів різної тривалості.

Оптимальне розміщення інвестицій. Просторова оптимізація. Проєкти, що піддаються й не піддаються дробленню. Часова оптимізація інвестиційних проєктів.

Тема 7. Фінансові інвестиції

Фінансові інвестиції – одна з форм (видів) інвестицій. Портфельні фінансові інвестиції.

Основні учасники ринку цінних паперів: емітент та інвестор. Інвестиційні інститути: посередники, інвестиційні консультанти, інвестиційні компанії, інвестиційні фонди. Види діяльності інвестиційних інститутів на ринку цінних паперів.

Інвестиційні якості цінних паперів. Форми рейтингової оцінки. Дохідність і ризик у оцінці ефективності інвестицій у цінні папери.

Концепція доходу. Концепція ризику. Оцінка акцій. Очікувана прибутковість за період володіння і приблизна прибутковість, внутрішня вартість акцій. Оцінка облігацій. Поточна прибутковість, заявлена і реалізована дохідність. Оцінка привілейованих акцій. Інвестиційні стратегії інвесторів.

Тема 8. Формування і управління інвестиційним портфелем

Поняття інвестиційного портфеля. Цілі формування інвестиційного портфеля. Типи інвестиційних портфельів, їх характеристика.

Принципи формування портфеля інвестицій. Етапи формування та управління інвестиційним портфелем. Фактори, що враховуються при формуванні інвестиційного портфеля. Визначення доходу та ризику по портфелю інвестицій. Диверсифікація портфеля.

Сучасна теорія портфеля. Модель оцінки капітальних активів. Вибір оптимального портфеля.

Стратегія управління портфелем. Моніторинг інвестиційного портфеля.

Тема 9. Фінансування інноваційної діяльності

Інноваційна діяльність. Види інновацій. Інноваційний процес. Інноваційний потенціал.

Організація інноваційної діяльності. Організаційні форми у сфері інноваційної діяльності: технопарки, програмно-цільові структури, матричні структури, тимчасові робочі групи.

Система фінансування інноваційної діяльності. Пряме і непряме фінансування. Етапи функціонування системи фінансування інновацій.

Венчурний капітал. Принципи ризикового фінансування. Етапи ризикового фінансування.

Тема 10. Проблеми оцінки підприємницьких ризиків та забезпечення надійності інвестиційного процесу

Інвестиційний ризик – сутність та види. Особливості інвестиційної діяльності. Класифікації ризиків.

Методи визначення інвестиційних ризиків: об'єктивні і суб'єктивні.

Основні прийоми, використовувані при управлінні ризиками: засоби розв'язання ризиків є: уникнення їх, утримання, передача, зниження ступеня ризику: диверсифікація, лімітування, самострахування, страхування, придбання додаткової інформації про вибір і результати.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Сутність інвестицій та їх економічне значення	9	2	2			5		2	2			
Тема 2. Державна інвестиційна політика та механізм інвестиційного ринку	9	2	-			8						
Тема 3. Сфера капітального будівництва	9	2	-			8						
Тема 4. Джерела фінансування капітальних вкладень	9	2	-			6						
Тема 5. Інвестиційний	9	4	2			6						

проект: поняття, зміст та фази розвитку												
Тема 6. Методи оцінки інвестиційних проєктів	9	4	2			5		2				
Тема 7. Фінансові інвестиції	9	2	1			5		2				
Тема 8. Формування і управління інвестиційним портфелем	9	2	1			5						
Тема 9. Фінансування інноваційної діяльності	9	2	2			7						
Тема 10. Проблеми оцінки підприємницьких ризиків та забезпечення надійності інвестиційного процесу	9	2	2			5						
Усього годин	90	24	12		30	24		6				84

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність інвестицій та їх економічне значення	2
2	Тема 5. Інвестиційний проєкт: поняття, зміст та фази розвитку	2
3	Тема 6. Методи оцінки інвестиційних проєктів	2
4	Тема 7. Фінансові інвестиції	1
5	Тема 8. Формування і управління інвестиційним портфелем	1
6	Тема 9. Фінансування інноваційної діяльності	2
7	Тема 10. Проблеми оцінки підприємницьких ризиків та забезпечення надійності інвестиційного процесу	2
8	Разом	12

5. Завдання для самостійної роботи

Завдання 1.

Грошові потоки від реалізації інвестиційного проєкту характеризуються наступними даними

У.г.о.

Показник	Номер кроку потоку				
	1	2	3	4	5
Виробнича діяльність					

Приплив (отримання) коштів	0	203	240	290	290
Відтік (виплати) коштів	0	180	210	220	230
Фінансова діяльність					
Приплив (отримання) коштів	50	0	0	0	0
Відтік (виплати) коштів	0	15	25	30	0
Інвестиційна діяльність					
Приплив (отримання) коштів	30	0	0	0	0
Відтік (виплати) коштів	80	0	0	0	0

Складіть прогнозний звіт щодо руху грошових коштів та визначіть фінансову спроможність інвестиційного проєкту.

Завдання 2.

Потрібно визначити значення внутрішньої норми прибутковості інвестиційного проєкту, який розрахований на 4 роки. Потрібні інвестиції передбачаються в обсязі 20 млн. грн. Грошові потоки передбачаються в наступних розмірах: перший рік - 4,6 млн. грн., другий рік - 17,4 млн. грн., третій рік - 25, 6 млн. грн., четвертий рік – 27 млн. крб..

Завдання 3.

Здійснення проєкту з будівництва нового цеху для випуску товарів народного споживання передбачає наступні витрати по роках: 460 тис. грн., 720 тис. грн., 450 тис. грн., 280 тис. грн. Проєктом передбачено отримання доходів, починаючи з другого року в таких сумах: 880 тис. грн., 850 тис. грн., 900 тис. грн., 950 тис. грн., 800 тис. грн.. Очікуваний реальний середньорічний темп інфляції становитиме 11%. Визначити чистий дисконтований дохід за проєктом, якщо середня ціна інвестованого капіталу складе: а) 16%, б) 9%.

Завдання 4.

Необхідно розрахувати термін окупності проєкту за допомогою критеріїв простого і дисконтованого строків окупності. Проєкт, розрахований на 10 років вимагає інвестицій у сумі 560 млн. грн. Середня ціна інвестованого капіталу 17%. Проєкт передбачає грошові надходження, починаючи з першого року в сумах 40, 50, 80, 90, 70, 85, 90, 190, 110, 100 млн. грн. Сформулювати висновок за умови, що проєкти зі строком окупності 7 років і вище не приймаються.

Завдання 5.

Підприємство вирішує питання про придбання технологічної лінії за ціною 115000 тис. грн. За розрахунками відразу ж після пуску лінії щорічні грошові надходження після вирахування податків складуть 65000 тис. грн. Робота лінії розрахована на 7 років. Ліквідаційна вартість дорівнює витратам на її демонтаж. Ставка дисконтування дорівнює 14%. Необхідно визначити можливість прийняття проєкту.

Завдання 6.

Підприємство передбачає здійснити інвестиційний проєкт за рахунок банківського кредиту. Розрахуйте граничну ставку банківського відсотка, під яку підприємство може взяти кредит у комерційному банку. Обсяг інвестованих коштів становить 1000 тис. грн. термін реалізації проєкту – три роки. Підприємство розраховує отримати від реалізації проєкту щорічно, починаючи з першого року, дохід за 800 тис. грн. Проілюструйте рішення графіком.

Завдання 7.

Є ряд інвестиційних проєктів, які потребують рівну величину стартових капіталів — 600 тис. грн. Ціна капіталу, тобто передбачуваний дохід, становить 14%. Потрібно вибрати найбільш оптимальний з них, якщо потоки платежів (приплив) характеризуються наступними даними, тис. грн.: Проєкт А: 300; 340; 300 Проєкт Б: 260; 180; 420. Проєкт В: 100; 250, 150, 340.

Завдання 8.

Фірма планує інвестувати в основні фонди 100 млн. грн.; ціна джерел фінансування становить 12%. Розглядаються чотири альтернативні проєкти з наступними потоками платежів (млн. грн.): проєкт А: -45; 23; 16; 20; 27. проєкт Б: -35; 9; 13; 17; 20. проєкт: - 45; 21; 20; 20; 26. проєкт Р: -34; 9; 23; 11; 23. Необхідно скласти оптимальний план розміщення інвестицій, враховуючи, що проєкти піддаються дробленню.

Завдання 9.

Фірма планує інвестувати в основні фонди 90 млн. грн.; ціна джерел фінансування становить 12%. Розглядаються чотири альтернативні проєкти з наступними потоками платежів (млн. грн.): проєкт А: -45; 23; 16; 20; 27. проєкт Б: -35; 9; 13; 17; 20. проєкт: - 45; 21; 20; 20; 26. проєкт Р: -34; 9; 23; 11; 23. Необхідно скласти план оптимального розміщення інвестицій, враховуючи, що до реалізації можуть бути прийняті проєкти тільки в повному обсязі.

Завдання 10.

Фірма планує інвестувати в основні фонди підприємства; ціна джерел фінансування становить 12%. Розглядаються чотири альтернативні проєкти з наступними потоками платежів (млн. грн.): проєкт А: -45; 23; 16; 20; 17. проєкт Б: -35; 9; 13; 17; 10. проєкт: - 45; 21; 20; 20; 16. проєкт Р: -34; 9; 23; 11; 3. Необхідно скласти оптимальний план розміщення інвестицій на два роки за умови, що інвестиції на планований рік не можуть перевищити 80 млн. грн.

Завдання 11.

Номінал облігації дорівнює 2000 грн., купон — 20% виплачується один раз на рік; до погашення залишається два роки. На ринку прибутковість на інвестиції з рівнем ризику, відповідним даної облігації, оцінюється в 12%. Визначте курсову вартість облігації.

Завдання 12.

Номінал облігації 8000 грн., щорічна купонна ставка — 15%; до погашення залишається чотири роки. Визначте курсову вартість облігації, якщо рівень прибутковості інвестицій на ринку, становить 14%.

Завдання 13.

Номінал облігації дорівнює 15000 грн., до погашення залишається п'ять років. Оцініть поточну вартість безкупонні облігації, якщо ставка банківського відсотка на ринку становить 18%.

Завдання 14.

Облігації з нульовим купоном номінальною вартістю 230 грн. і терміном погашення через чотири роки продаються за ціною 285 грн. Проаналізуйте доцільність придбання цих облігацій, якщо є можливість альтернативного інвестування з нормою доходу 12%.

Завдання 15.

Курсова вартість облігації дорівнює 900 грн.; купон 107грн. Визначте поточну доходність цієї облігації.

Завдання 16.

Номинал облігації дорівнює 250 грн.; річний кулон — 10%; термін погашення — п'ять років. Розрахуйте норму доходу цієї облігації, якщо відомо, що поточна ринкова ціна облігації дорівнює 200 грн.

Завдання 17.

Номинальна вартість облігації 1000 грн.; відсотковий дохід — 8%, тобто 80 грн. у рік; ринкова вартість облігації — 850 грн.; до терміну погашення — 10 років; інвестор припускає володіти облігацією п'ять років; за прогнозом ринкова вартість облігації зросте до 900 грн. Визначте поточну доходність цієї облігації, заявлену і реалізовану прибутковість за період володіння.

Завдання 18.

На фондовому ринку пропонуються випущені терміном на три роки облігації за ціною 98 тис. грн. за одну облігацію; до погашення залишився один рік. Номинальна вартість облігації при випуску — 100 тис. грн. Відсотки по облігаціях виплачуються один раз на рік за ставкою 20% до номиналу. З урахуванням рівня ризику даного типу облігацій норма її поточної прибутковості приймається в розмірі 25%. Визначте поточну ринкову вартість облігації та її відповідність продажною ціною.

Завдання 19.

Акція розміщена за номиналом 5000 грн.; в перший рік після емісії курсова ціна склала 15000 грн. Визначте додаткову прибутковість цієї акції.

Завдання 20.

Останній дивіденд, сплачений акціями, дорівнював 250 тис. грн.; розмір щорічно виплачуваних дивідендів збільшується на 15%; норма поточної доходності акцій даного типу становить 20%. Визначте поточну ринкову вартість акцій.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ З КУРСУ «ІНВЕСТИЦІЇ»

1. Загальна характеристика інвестицій та інвестиційної діяльності.
2. Класифікація і види інвестицій.
3. Учасники інвестиційної діяльності, їх функції, права та обов'язки.
4. Інвестиційна політика держави: її роль та принципи в сучасних умовах.
5. Форми і методи державного регулювання інвестиційної діяльності.
6. Інвестиційний клімат і його оцінка.
7. Капітальні вкладення як основа здійснення капітального будівництва.
8. Учасники інвестиційного процесу в сфері капітального будівництва: їх права, обов'язки і відповідальність.
9. Організаційні форми будівництва.
10. Організація підрядних торгів в інвестиційному процесі.
11. Структура та характеристика основних джерел фінансування інвестиційної діяльності.
12. Бюджетні джерела фінансування інвестицій, сфера їх застосування.
13. Власні кошти і внутрішньогосподарські резерви інвестора в системі фінансування інвестиційної діяльності.
14. Залучені кошти інвестора, їх характеристика.
15. Позикові кошти в інвестиційному процесі, їх характеристика.
16. Іноземні інвестиції як джерело фінансування інвестиційної діяльності.
17. Поняття та зміст інвестиційного проєкту.
18. Життєвий цикл інвестиційного проєкту.

19. Бізнес-планування інвестиційних проєктів.
20. Загальні підходи до визначення ефективності інвестиційних проєктів.
21. Поняття про дисконтуванні грошового потоку.
22. Методи оцінки інвестицій, що не включають дисконтування.
23. Методи оцінки інвестицій, засновані на дисконтуванні.
24. Аналіз інвестиційних проєктів в умовах інфляції.
25. Характеристика фінансових інвестицій
26. Інвестиційні якості цінних паперів
27. Інвестиційні показники оцінки якостей цінних паперів
28. Оцінка ефективності фінансових інвестицій
29. Оцінка облігацій і акцій
30. Поняття і види інвестиційних портфелів
31. Принципи та порядок формування портфелів інвестицій
32. Моделі формування оптимального інвестиційного портфеля
33. Управління інвестиційним портфелем
34. Інноваційна діяльність і види інновацій.
35. Організація інноваційної діяльності та управління нею.
36. Фінансування інновацій.
37. Венчурне фінансування.
38. Поняття та види ризиків.
39. Методи визначення інвестиційних ризиків.
40. Шляхи зниження інвестиційних ризиків.

6. Індивідуальні завдання

Розробка бізнес-плану інвестиційного проєкту

7. Методи навчання

Передбачено поєднання сучасних та традиційних методів навчання: вербальних та наочних, лекційних та практичних, пояснювально-ілюстративних та проблемних, дослідницьких; аудиторних та дистанційних, стимулювання та оцінки (контролю) тощо.

8. Методи контролю

Поточний контроль – розв’язання задач на практичних заняттях.

Семестрові контрольні роботи (2 роботи)

Захист бізнес-плану

Підсумковий іспит

9. Схема нарахування балів

	Поточний контроль	Форма контролю	Кількість балів
№№ теми	Назва теми		
1-5		Контрольна робота 1	7
6-10		Контрольна робота 2	8
	Поточний контроль на практичних заняттях (розв’язання задач)		5

Разом			20
Індивідуальні завдання (бізнес-план)			40
	<i>Разом поточний контроль</i>		60
	<i>Підсумковий контроль</i>	тест	40
	Разом		100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для заліку	
50-100	зараховано	
1-49	Не зараховано	

10. Рекомендована література

Основна література

Адамчик Я., Копитек М., Одзімек В., Пйонтковска М. Посібник із залучення інвестицій. Краків, 2014/2015. 208 с.

Безродна С. М., Миськова Н. В. Інвестування : компендіум. Чернівці, 2013. 200 с.

Васильєв О. В., Богдан Н. М. Конспект лекцій з дисципліни «Інвестування» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 0501 «Економіка і підприємництво», спеціальностей «Економіка підприємства» та «Облік і аудит»). Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ, 2010. 96 с.

Гриценко Л., Боярко І. Інвестиційний аналіз. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 400 с.

Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: Навч. посібник. 2-е вид. К.: Каравела, 2008. 432 с.

Інвестиційне право (Жорнокуй Ю. М., Шуміло О. М., Суц О. П. та ін.). К. : Право, 2015. 512 с.

Інвестиційно-інноваційна діяльність. Теорія, практика, досвід. За ред. д.е.н., проф., акад. М.П. Денисенка, д.е.н., проф. Л.І. Михайлової. К.: Університетська книга, 2016. 1050 с.

Інвестування : підручник (модульний варіант) / В. П. Ільчук, Г. В. Кравчук, М. В. Дубина, А. В. Тарасенко ; кер. авт. колект. і наук. ред. проф. В. П. Ільчук. Чернівці : Черніг. нац. технол. ун-т, 2014. 355 с.

Корнєєва Ю. В. Державне регулювання інвестиційної діяльності. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 620 с.

Ляліна Н.С., Олійник В.В., Рудь Л.П., Філімонов Ю.Л. Інвестування: навч. посіб. / ХНАУ. Х., 2014. 300 с.

Матюшенко І. Ю. Інвестування (в контексті міжнародної інтеграції України) : навч. посібн. / Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 396 с.

Петухова О. М. Інвестування. Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 336 с.

Раджу Н., Прабху Дж. Економні інновації. Як створити більше з меншими ресурсами. К.: Fund, 2015. 208 с.

Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2016. 311 с.

Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування: міжнародний аспект: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2014. 272 с.

Фесенко О. М. Адміністративно-правовий захист інвестицій в Україні. К.: Видавничий дім "Гельветика", 2020. 580 с.

Цвейг Дж., Грем Б. Розумний інвестор. Стратегія вартісного інвестування. К.: Наш Формат, 2019. 544 с.

Ярошевич Н. Б., Кондрат І. Ю., Якимів А. І. Державне управління інвестиційною діяльністю: Навчальний посібник. Львів.: «Новий Світ-2000», 2020. 429 с.

Допоміжна література

Закон України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Закон України «Про інвестиційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>

Закон України «Про інститути спільного інвестування». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>

Закон України «Про іпотеку». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-15#Text>

Закон України «Про іпотечні облігації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3273-15#Text>

Закон України «Про режим іноземного інвестування». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Закон України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/978-15#Text>

Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо інвестицій зовнішньоекономічної діяльності. Державна служба статистики України. Київ, 2014. 17 с.

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо капітальних інвестицій. Державна служба статистики України. Київ, 2013. 17 с.

Руководство по координированному обследованию прямых инвестиций. URL: <http://www.imf.org/external/russian/np/sta/cdis/2009/120109r.pdf>

Эталонное определение ОЭСР для иностранных прямых инвестиций, 4-е издание. URL : <https://www.oecd.org/daf/inv/investmentstatisticsandanalysis/46229224.pdf>.

Brealey Richard A., Myers Stewart C., Allen Franklin. Principles of Corporate Finance [13 ed.]. McGraw-Hill Education, 2020. 993 p.

Brealey Richard A., Myers Stewart C., Allen Franklin, Edmans Alex. ISE Principles of Corporate Finance [14 ed.]. McGraw Hill, 2022. 1057 p.

Coordinated Direct Investment Survey Guide – 2015. URL : <https://www.imf.org/external/np/sta/pdf/cdisguide.pdf>.

Handbook on securities statistics / International Monetary Fund, 2015. URL : <https://www.imf.org/external/np/sta/wgsd/pdf/hss.pdf>

System of National Accounts, 2008 (2008 SNA)/ European Communities, International Monetary Fund, Organisation for Economic Co-operation and Development, United Nations and World Bank, 2009. – Chapter 11C; Chapter 17, Part 4. – P. 225–236, 375–393. URL : <http://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/docs/SNA2008.pdf>.

World Investment Report 2022. URL : <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2022>

World Investment Report 2023. URL : <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2023>

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Офіційний сайт Верховної Ради України www.rada.gov.ua

Офіційний сайт Державної служби статистики України www.ukrstat.gov.ua

Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України www.me.gov.ua/

Офіційний сайт Національного банку України – www.bank.gov.ua

Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку www.ssmc.gov.ua

Урядовий портал www.kmu.gov.ua